

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Pirmosios užsienio kalbos mokymosi turinys

Projektas “Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Nida Burneikaitė, Beata Valungevičienė

2020-08-31

6. Mokymosi turinys

- 6.1. **Kalbos vartojimo tikslai / Komunikacinės intencijos**
- 6.2. Komunikacinės kalbinės kompetencijos
- 6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Temos, potemės, situacijos, konkrečiosios sąvokos
- 6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje
- 6.5. Tarpdalykinės temos, integravimo galimybės (rengiama)
- 6.6. Sociokultūrinės temos (rengiama)
- 6.7. Tarpkultūrinė, daugiakalbė kompetencijos (rengiama)

1.	Bendravimo konvencijos	Atkreipti dėmesį, kreiptis; Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą; Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą; ...
2.	Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas	Įvardyti, konstatuoti, pranešti; Patikslinti, paprašyti patikslinti; Paklausti informacijos; ...
3.	Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška	Reikšti / Paklausti apie nuomonę; Pritarti, nepritarti / Paklausti ar pritaria; Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę; ...
4.	Emocijų raiška	Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą; Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą; Reikšti susidomėjimą, nustebimą; ...
5.	Raginimas, įkalbinėjimas	Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti; Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti; Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą; ...
6.	Pokalbio strategijos	Pradėti pokalbį / Pateikti temą; Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės; Pateikti pavyzdžių; ...
7.	Kompensacinės strategijos	Parodyti, kad nesupranta; Paprašyti kalbėti lėčiau; Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti; ...
8.	Makro intencijos	Informuoti; Apibūdinti; Pasakoti; ...

Komunikacinių intencijų raiškos pavyzdžiai

Bendravimo konvencijos	Atsiprašyti	<p>Sorry.; I'm (very / so) sorry.</p> <p>Please forgive me.</p> <p>I apologise.; I do apologise.</p> <p>*I beg your pardon.</p> <p>*Excuse me please.</p>
	Priimti atsiprašymą	<p>No problem.</p> <p>It doesn't matter.</p> <p>That's alright.</p> <p>Forget it.</p>
Emocijų raiška	Reikšti nustebimą	<p>What a surprise!; How surprising!; This is a surprise!</p> <p>Fancy that!</p> <p>I'm surprised to see / hear...; I'm surprised that...</p> <p>It surprises me that ...</p>

6. Mokymosi turinys

- 6.1. Kalbos vartojimo tikslai / Komunikacinės intencijos
- 6.2. Komunikacinės kalbinės kompetencijos**
- 6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Temos, potemės, situacijos, konkrečiosios sąvokos
- 6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje
- 6.5. Tarpdalykinės temos, integravimo galimybės (rengiama)
- 6.6. Sociokultūrinės temos (rengiama)
- 6.7. Tarpkultūrinė, daugiakalbė kompetencijos (rengiama)

Komunikacinės kalbinės kompetencijos

6.2.1. Lingvistinės kompetencijos

6.2.2. Sociolingvistinė kompetencija (rengiama)

6.2.3. Pragmatinė kompetencija (rengiama)

6.2.4. Gramatinė kompetencija / Gramatikos medžiaga (rengiama)

6.2.5. Semantinė kompetencija / Abstrakčiosios sąvokos (rengiama)

6.2.6. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai (rengiama)

6.2.1. Lingvistiskās kompetencijas

- Leksiskā kompetencija
- Fonoloģiskā un ortoepiskā kompetencijas
- Gramatiskā kompetencija
- Ortogrāfiskā kompetencija

Lingvistinės kompetencijos	A1	A2	A2+	B1
Leksinė kompetencija	<p>Vartoja kasdienius žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinio tikslo ribotame kiekyje situacijų programoje įvardytomis temomis. Žino pagrindinę žodžio reikšmę. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.</p>	<p>Vartoja žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus įvardytose programoje temose / situacijose. Žino keletą žinomų žodžių reikšmių. Žino kai kuriuos frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi ir visuomeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritis.</p>	<p>Vartoja platesnį žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus įvardytose programoje temose / situacijose. Žino pagrindines dažniausiai vartojamų žodžių reikšmes. Žino frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius, susijusius su kalbos vartojimo kontekstais. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, visuomeninio gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.</p>	<p>Vartoja pakankamą žodyną, kad šiek tiek perfrazuodami galėtų perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu ir visuomeniniu gyvenimu susijusių temų: šeimos, pomėgių, kelionių ir kt. Žino daugumą dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat ir kai kurias perkeltines reikšmes. Žino ir vartoja frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius, susijusius su kalbos vartojimo kontekstais. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, visuomeninio gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.</p>

Fonologinė ir ortoepinė kompetencijos	Susipažįsta su užsienio kalbos garsų ir grafinio raidžių žymėjimo atitikmenis. Susipažįsta su pagrindinėmis kirčiavimo taisyklėmis. Žino užsienio kalbos abėcėlę. Susipažįsta su pagrindiniais užsienio kalbos intonavimo ypatumais.	Žino pagrindinius fonetinės kalbos sistemos ypatumus ir tinkamai artikuliuoja. Ištaria užsienio kalbos žodžius taip, jog nepaisant galimų tarimo trūkumų jie yra suprantami gimtakalbiams. Mokosi tinkamai intonuoti.	Žino ir taiko pagrindines užsienio kalbos garsų tarimo taisykles (balsių, priebalsių, garsų junginių). Žino pagrindines intonavimo taisykles, tinkamai jas taiko.	Aiškiai ir tiksliai taria. Akcentas minimalus. Pakankamai ryškus kalbos ekspresyvumas. Žodžius, žodžių junginius, sakinius ištaria pagal užsienio kalbos normas.
Gramatinė kompetencija (žr.sąrašą)	Žino ir vartoja kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti konkrečiose žinomose situacijose.	Vartoja paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti daugelyje žinomų situacijų/kontekstų.	Žino pagrindines užsienio kalbos gramatines kategorijas, supranta, kokias gramatines struktūras reikia pasirinkti siekiant realizuoti konkrečias komunikacines intencijas.	Turimi gramatiniai įgūdžiai įgalina taisyklingai vartoti kalbą žinomose situacijose. Atpažįsta kitų kalboje naujas gramatines struktūras ir panaudoja jas savo kalboje. Esant poreikiui žinomas gramatines struktūras pakeičia sininimiškomis. Praktiškai vartoja stilistiškai neutralias gramatines struktūras. Taisyklingai sudaro morfologines struktūras, vienisinius ir sudėtinius sakinius. Tinkamai kuria aprašomojo, pasakojamojo ir argumentuojamojo tipo tekstus.
Ortografinė kompetencija	Taisyklingai rašo žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.	Taiko kai kurias žinomų / vartojamų kalbos struktūrų rašybos taisykles, turinčias įtakos teksto supratimui.	Taiko būtinas kuriamo teksto supratimui rašybos ir skyrybos taisykles, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti ir susijusias su vartojamų kalbos struktūrų rašybos ypatumais	Kuriam ilgesnį vientisą tekstą. Rašyba, skyryba ir teksto išdėstymas yra pakankamai taisyklingi, kad būtų galima sekti mintį.

2 kl. Prieš A1	3-4 kl A1	5-6 kl. A2	7-8 kl. B1	9-10 kl. B1
Gramatika (morfologija, žodžių daryba ir sintaksė)				
Questions General/special questions (is, do, what, why, when, how much)	Questions General/special questions (is, do, what, why, when, how much)	Questions General/special questions (is, do, what, why, when, how much) Special questions in the past (where, when, how)	Questions General/special questions (is, do, what, why, when, how much) Tag questions Indirect questions	Questions General/special questions (is, do, what, why, when, how much) Tag questions Indirect questions
Present Present Simple Present Continuous	Present Present Simple Present Continuous	Present Present Simple Present Continuous Present Perfect	Present Present Simple Present Continuous Present Perfect Present Perfect vs Past simple Present Perfect Continuous	Present Present Simple Present Continuous Present Perfect Present Perfect vs Past simple Present Perfect Continuous

Semantinė kompetencija / Abstrakčiųjų sąvokų sąrašo ir raiškos pavyzdžiai

Egzistencija	Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija; Buvimas nebuvimas konkrečioje vietoje; Turėjimas, neturėjimas; ...
Erdvė	Buvimo vieta; Išsidėstymas; Atstumas; ...
Judėjimas	Būdas; Kryptis; Pobūdis / požymis; ...
Laikas	Bendras skirstymas; Momentas; Periodas, trukmė; Ankstumas, vėlumas; Ansktesnis, vėlesnis laikas; Seka, vienalaikiškumas; Paskirties laikas, vėlavimas; Dabartis, praeitis, ateitis; Tęstinumas, laikinumas, pasikeitimas; Dažnis, pasikartojimas, nepasikartojimas Pradžia, pabaiga; Pokytis; ...
Kiekybė	Skaičius; Kiekis; Apibrėžta/ neapibrėžta kiekybė; Visuma ir dalis; Laipsnis, lyginimas; ...
Kokybė / Požymis	<u>Fizinis:</u> Forma, parametria; Drėgmė; Matomumas, girdimumas; Skonis, kvapas, tekstūra; Spalva; Amžius, būklė, švarumas; Medžiagiškumas ; ... <u>Vertinamasis:</u> Vertė, kaina; Teisingumas, neteisingumas; Adekvatumas, neadekvatumas; Sėkmingumas. Nesėkmingumas; Svarbumas, nesvarbumas; ...
Ryšiai ir santykiai	Veiksmo/įvykio santykiai; Atitikimas, alternatyva, priešprieša, išskyrimas, akcentavimas; Priklausomybė; Loginiai ryšiai (jungimas, priežastingumas, poveikis, tikslas, sąlyga, akcentas); ...

Abstrakčiųjų sąvokų ir raiškos pavyzdžiai

Laikas	Pokytis	<p>To become – I became a volunteer.</p> <p>To change – He’s changed his hair style.</p> <p>To get - We are all getting smarter.</p> <p>To turn - The leaves have turned yellow.</p>
Požymis / kokybė	Spalva	<p>Spalvos: geltona, žalia, raudona etc.</p> <p>Spalvų tonai: šviesiai, tamsiai, mėlyna, žydra (dark blue, navy blue, sky blue, bluish).</p> <p>Spalvų efektas: ryški, blanki.</p>

6. Mokymosi turinys

- 6.1. Kalbos vartojimo tikslai / Komunikacinės intencijos
- 6.2. Komunikacinės kalbinės kompetencijos
- 6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Temos, potemės, situacijos, konkrečiosios sąvokos**
- 6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje
- 6.5. Tarpdalykinės temos, integravimo galimybės (rengiama)
- 6.6. Sociokultūrinės temos (rengiama)
- 6.7. Tarpkultūrinė, daugiakalbė kompetencijos (rengiama)

6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Sritys, temos, potemės, situacijos, konkrečios sąvokos

- Apie save
- Tarpasmeniniai santykiai, šeima
- Gyvenamoji aplinka
- Kalbos ir kultūros
- Mokykla, mokymasis
- Kelionės, transportas
- Profesinė aplinka
- Vaikų ir jaunimo gyvenimas
- Kasdieninė veikla
- Sveika gyvensena
- Informacinės technologijos
- Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai
- Gamta, ekologija
- Kultūrinis gyvenimas

2. Temos, potėmės, situacijos, konkrečiosios sąvokos					
Apie save	Vardas, pavardė, amžius. Fiziniai požymiai: akių ir plaukų spalva ir kt.	Išvaizda, fiziniai požymiai, apranga, pomėgiai ir k.	Gimtinė, draugai ir kt. Fiziniai požymiai, būdo savybės. Pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai ir kt.	Pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai, išorės charakteristika ir kt.	Charakteris, būdas, nuotaikos, įsitikinimai, asmeninė veikla ir kt.
Tarpasmeniniai santykiai, šeima	Šeima, draugai ir kt.	Šeima, draugai, ryšiai ir santykiai su bendraamžiais, darbas poroje ir komandoje ir kt.	Šeimos sudėtis, išplėstinė šeima, bendraamžiai, ryšiai, santykiai ir bendra veikla. Žmonių bendravimas su bendraamžiais, kaimynais, mokyklos bendruomene. Projektinė veikla ir kt.	Jaunimo gyvenimo stilius, santykiai su bendraamžiais ir tėvais, jaunimo problemos ir kt. Žmonių bendravimas, atsakingas ir etiškas elgesys, mokyklos bendruomenės projektai, savanorystė ir kt.	Jaunimo gyvenimas, žmonių santykiai, kartų skirtumai. Žmonių bendravimas, atsakingas ir etiškas elgesys, projektai (bendruomenės, socialiniai, kultūriniai, tarptautiniai), savanorystė ir kt.

6. Mokymosi turinys

- 6.1. Kalbos vartojimo tikslai / Komunikacinės intencijos
- 6.2. Komunikacinės kalbinės kompetencijos
- 6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Temos, potemės, situacijos, konkrečiosios sąvokos
- 6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje**
- 6.5. Tarpdalykinės temos, integravimo galimybės (rengiama)
- 6.6. Sociokultūrinės temos (rengiama)
- 6.7. Tarpkultūrinė, daugiakalbė kompetencijos (rengiama)

6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje

Temos, potemės, konkrečiosios sąvokos	(1)–2 kl. Prieš-A1	Situacijų pavyzdžiai	Kalbinės raiškos pavyzdžiai
Apie save	Vardas, pavardė, amžius. Fiziniai požymiai: akių ir plaukų spalva, amžius.	Prisistato ir paklausia kito mokinio vardo / pavardės. Pristato savo klasės draugus ar šeimos narius. Paprašo pasakyti vardą / pavardę paraidžiui. Apibūdina akių spalvą; plaukų spalvą / ilgį. Pasako kiek jiems metų, paklausia ir pasako kitų žmonių amžių.	What's your/his/her name? My/his/her name is... My sister's hair is long and curly. How old is she? She is nine. Can you spell it?
Tarpasmeniniai santykiai, šeima	Šeima, draugai.	Papasakoja ir paklausia apie savo ir draugų šeimą, jų išvaizdą, amžių.	I've got a brother and a sister. My sister is ten. She's got dark hair and blue eyes. Have you got a brother? How old is he?

6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje

Temos, potėmės, konkrečiosios sąvokos	3-4 kl. A1	Situacijų pavyzdžiai	Kalbinės raiškos pavyzdžiai
Apie save	Išvaizda, fiziniai požymiai, apranga, pomėgiai.	<p>Prisistato ir paklausia kito mokinio vardo/ pavardės.</p> <p>Pristato savo klasės draugus ar šeimos narius.</p> <p>Paprašo pasakyti vardą / pavardę paraidžiui.</p> <p>Apibūdina akių spalvą; plaukų spalvą, ilgį.</p> <p>Pasako kiek jiems metų, paklausia ir pasako kitų amžių.</p> <p>Apibūdina šeimos narių darbus ir pomėgius.</p>	<p>What's your / his / her name? My/his/her name is... Her hair is long and curly. How old is she? She is nine. Can you spell your surname? How big is your family? My father loves drawing and counting. He loves his job, too, because he is an engineer.</p>
Tarpasmeniniai santykiai, šeima	Šeima, draugai, ryšiai ir santykiai su bendraamžiais, darbas poroje ir komandoje.	Papasakoja ir paklausia apie savo ir draugų šeimą, jų išvaizdą, amžių.	<p>I have got a brother and a sister. My sister is ten. She has got dark hair and blue eyes. Have you got any brothers or sisters? I've got two brothers. The younger one is six and the older one is eleven. We love being together.</p>

6. Mokymosi turinys

- 6.1. Kalbos vartojimo tikslai / Komunikacinės intencijos
- 6.2. Komunikacinės kalbinės kompetencijos
- 6.3. Kalbos vartojimo kontekstai / Temos, potemės, situacijos, konkrečiosios sąvokos
- 6.4. Kalbinės raiškos pavyzdžiai pradinio ugdymo pakopoje
- 6.5. Tarpdalykinės temos, integravimo galimybės (rengiama)**
- 6.6. Sociokultūrinės temos (rengiama)**
- 6.7. Tarpkultūrinė, daugiakalbė kompetencijos (rengiama)**

Veiklos sritys

Sakytinio teksto supratimas
(klausymas)/
Sąveika ir raiška žodžiu
(kalbėjimas)/
Rašytinio teksto supratimas
(skaitymas)/
Rašytinio teksto kūrimas
(rašymas)/

Pasiekimų sritys:

kalbinės veiklos ir strategijos

Supratimas/ Receptija
Raiška/ Produkovimas
Sąveika/ Interakcija
Tarpininkavimas/ Mediacija

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Supratimas/ Receptcija

- Sakytinio teksto supratimas (klausymas)
- Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)
- **Audiovizualinio teksto supratimas**
- Supratimo / Receptcijos strategijų taikymas

Raiška/ Produkovimas

- Sakytinio teksto produkavimas
- Rašytinio teksto produkavimas
- Audiovizualinio teksto kūrimas
- Raiškos / Produkavimo strategijų taikymas

Sąveika/ Interakcija

- Sakytinė interakcija (pokalbis, diskusija)
- Rašytinė interakcija
- **Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje**
- Sąveikos / Interakcijos strategijų taikymas

Tarpininkavimas / Mediacija

- Teksto (sąskaitinio, rašytinio, grafinio, audiovizualinio) mediacija (originalo/ šaltinio tekstas ir produkuotas tekstas gali būti ta pačia arba skirtingomis kalbomis)
- Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija
- Tarpininkavimo/ Mediacijos strategijų taikymas

UŽDUOTIS

Jūs dalyvaujate tarptautiniame projekte.

Ketinate pakviesti projekto partnerius atvykti į Lietuvą ir susipažinti su jūsų miestu / regionu.

Parenkite skrajutę / lankstinuką / plakatą apie savo miestą / regioną.

Leidinį paskelbsite projekto svetainėje ir pristatysite projekto partneriams virtualioje konferencijoje

Komunikacinės intencijos

- Kviesti, įtikinti (kad atvyktų į svečius)
- Apibūdinti (miestą, regioną)
- Pasakoti (istoriją, legendą)
- Argumentuoti (kodėl būtina aplankyti miestą, regioną)
- ...

Abstrakčiosios sąvokos

- Vietos raiška (kur yra miestas, lankytini regiono objektai)
- Laiko raiška (pasakojant miesto istoriją ar legendą)
- Požymio raiška (apibūdinant vietas, pastatus)
- ...

Gramatika

- Būtojo laiko pasyvas (buvo įkurtas, buvo pastatytas)
- Esamojo atliktinio laiko pasyvas (neseniai / šiemet atidarytas...)
- Artikelių vartojimas su tikriniais daiktavardžiais (the river Nevėžis, the Townhall)
- ...

Leksika / konkrečiosios sąvokos

- Vietovių apibūdinimo žodžiai (aikštė, parkas, pajūris etc.)
- Pastatų apibūdinimo žodžiai (bažnyčia, muziejus, bokštas etc.)
- Istorijos pasakojimo žodžiai (pastatytas, sugriautas, renovuotas, sukurtas etc.)
- ...

Gebėjimai

- Receptija / skaitymas – informacijos paieška, atranka
- Interakcija – darbas komandoje, idėjų generavimas, darbo proceso aptarimas
- Produkovimas – rašymas ir pristatymas žodžiu
- Mediacija – rašytinės informacijos LT sintezavimas, produkto UK parengimas, bendradarbiavimas grupėje ir vadovavimas grupei

Tarpdalykinis elementas

- LT istorija, krašto pažinimas
- Informatika - informacinių technologijų naudojimas
- Kita užsienio kalba (gali rengti panašų leidinį projekto partnerių kalba/kalbomis)
- ...

Bendrosios kompetencijos

- Pažinimo (ieškos informacijos, analizuos, atsirinks)
- Socialinė-emocinė (dirbs komandoje)
- Kūrybiškumo (maketuos, iliustruos)
- Pilietiškumo (sužinos apie savo kraštą, pristatys kitiems)
- Kultūrinė (aprašys kultūros objektus, žymius žmones)
- Komunikacinė (kurs specialaus žanro tekstą, turinį perteiks virtualioje konferencijoje)

